ORĘDOWNIK URZĘDOWY
powiatu tczewskiego.

Nr. 41. Tczew, dnia 11-go października 1923 r. Rok IV.

Przedpłata: kwartalnie 60000,— mk. miesięcznie 20000,— „	**ORĘDOWNIK POWIATOWY** wychodzi co czwartek.	Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 600 mk. za 1-łam wiersz milimetrowy.

Administracja Wydział Powiatowy Tczew. Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

424)

Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 4 lipca 1923 r.

w przedmiocie uchwały Sejmu w sprawie zasłużenia się Narodowi Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Podaję do powszechnej wiadomości następującą uchwałę sejmu:

„Uchwała Sejmu

z dnia 28 czerwca 1923 r.

Sejm stwierdza, że Marszałek Józef Piłsudski jako Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz zasłużył się Narodowi.

Uchwała ta winna być wydrukowana w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i opublikowana w gminach miejskich i wiejskich."

Wykonanie tej uchwały poruczam Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Prezydent Rzeczypospolitej:
S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów:
Witos.
Minister Spraw Wewnętrznych:
Kiernik.

Powyższe należy podać **radom gminnym do wiadomości i wywiesić w urzędach wójtowskich i sołeckich.**

Tczew, dnia 4 października 1923 r.

Wp. I. 9148/23. **Dytkiewicz**, starosta.

425)

Ustawa

z dnia 16 sierpnia 1923 roku

o opiece społecznej.

Określenie i cel opieki społecznej.

Art. 1. Opiekę społeczną w rozumieniu niniejszej ustawy jest zaspakajanie ze środków publicznych niezbędnych potrzeb życiowych tych osób, które trwale lub chwilowo własnemi środkami materjalnemi lub własną pracą uczynic tego nie mogą, jak również zapobieganie wytwarzaniu się stanu, powyżej określonego.

Zakres opieki społecznej.

Art. 2. Opieka społeczna w zakresie powyższym (Art. 1) obejmuje w szczególności:

a) opiekę nad niemowlętami, dziećmi i młodzieżą, zwłaszcza nad sierotami, półsierotami, o-

puszczonemi, przestępnemi oraz zagrożonemi przez wpływy złego otoczenia;

b) ochronę macierzyństwa,

b) opiekę nad starcami, inwalidami, kalekami, nieuleczalnie chorymi, upośledzonymi umysłowo i wogóle nad niezdolnymi do pracy;

d) opiekę nad bezdomnemi ofiarami wojny i szczególnie ciężko poszkodowanemi;

e) opiekę nad więźniami po odbyciu kary;

f) walkę z żebractwem, włóczęgostwem, alkoholizmem i nierządem;

g) pomoc instytucjom opiekuńczym prywatnym i współdziałanie z niemi.

Środki zaspakajania niezbędnych potrzeb.

Art. 3. W zakresie zaspakajania niezbędnych potrzeb do życia (art. 1.) opieka społeczna podlega na dostarczeniu:

a) koniecznych środków żywności, bielizny, odzieży i obuwia;

b) odpowiedniego pomieszczenia z opałem i światłem;

c) pomocy w nabyciu niezbędnych narzędzi pracy zawodowej, pomocy w dziedzinie higjeniczno-sanitarnej;

d) pomocy w przywróceniu utraconej, lub podniesieniu zmniejszonej zdolności do pracy.

Prócz wyżej wymienionych za niezbędne potrzeby życiowe uważa się u dzieci staranie o religijno-moralne, umysłowe i fizyczne ich wychowanie, u młodocianych pomoc w przygotowaniu do pracy zawodowej.

Nadto opieka społeczna obejmuje obowiązek sprawienia pogrzebu.

Obowiązek sprawowania opieki społecznej w ogólności.

Art. 4. Obowiązek sprawowania opieki społecznej ciąży poza przypadkiem, przewidzianym w art. 6 niniejszej ustawy, na związkach komunalnych, o ile w poszczególnych wypadkach pewne osoby fizyczne lub prawne na mocy przepisów, czy innego tytułu prawnego nie są zobowiązane do pokrycia wydatków na niezbędne potrzeby życiowe.

Rozgraniczenie obowiązków opiekuńczych gmin, powiatów, województw i Państwa.

Art. 5 Obowiązki związków komunalnych w zakresie wykonywania opieki społecznej rozgraniczają się w sposób następujący:

a) gminy wiejskie i miasta, nie wydzielone ze związku komunalnego powiatowego sprawują zasadniczo opiekę pozazakładową, zakładową zaś o tyle, o ile fundusze gminne pozwolą na założenie i utrzymanie zakładu;

b) związki komunalne powiatowe uzupełniają opiekę gmin wiejskich i miast, nie wydzielonych ze związku komunalnego powiatowego, przez udzielenie pomocy materjalnej gminom, nie mogącym o własnych środkach podołać ciążącym na nich obowiązkom opiekuńczym, oraz organizują i sprawują działy opieki społecznej wymagającej stałych urządzeń i zakładów i obejmującej działalnością swoją cały powiat, a przekraczającej zdolność finansową gmin;

c) miasta, wydzielone ze związku powiatowego, sprawują opiekę zakładową i poza zakładową;

d) wojewódzkie związki komunalne uzupełniają opiekę, wykonywaną przez związki komunalne powiatowe i miasta, wydzielone ze związku komunalnego powiatowego, przez udzielanie pomocy materjalnej powiatom i miastom, wydzielonym ze związku komunalnego powiatowego, oraz sprawują działy opieki społecznej, wymagającej stałych urządzeń i zakładów i obejmującej działalnością swoją całe województwo, a przekraczającej zdolność finansową powiatów i miast, wydzielonych ze związku powiatowego.

Punkty a) i b) niniejszego artykułu nie zwalniają jednak gmin wiejskich i miejskich od obowiązku zwrotu kosztów utrzymania w zakładach innych związków komunalnych.

Art. 6. Państwo, poza przypadkami, w niniejszej ustawie wymienionemi, ponosi wydatki, połączone z opieką nad osobami, względem których ma specjalne obowiązki z tytułu publicznego, tudzież z wykonaniem tych rodzajów opieki, które przekraczają możność świadczenia związków komunalnych.

Art. 7. Czynniki zobowiązane w myśl art. 5 i 6 niniejszej ustawy do sprawowania opieki zakładowej, mogą spełniać zadania powyższe za pośrednictwem wszelkich odpowiednich zakładów opiekuńczych na zasadzie zawartej z niemy umowy.

Nabycie prawa do trwałej opieki.

Art. 8. Prawo do trwałej opieki ze strony gminy nabywają obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, przez conajmniej roczny pobyt w gminie.

Nadto prawo to nabywają:

a) kobiety przez zamążpójście od chwili zawarcia małżeństwa — w tej gminie, w której rzeczone prawo służy mężowi.

Prawo to, w sposób powyższy nabyte, nie gaśnie przez owdowienie, rozwiązanie lub rozdzielanie małżeństwa, dopóki nie zostanie nabyte w innej gminie.

b) dzieci do lat 16, ślubne lub w myśl ustawy cywilnej ze ślubnemi równouprawnione — w tej gminie, w której służy ono ojcu. Wszelkie zmiany w zakresie prawa do opieki ojca powodują te same zmiany w odnośnem prawie dziecka;

c) dzieci do lat 16, których ojciec nie żyje — w tej gminie, w której prawo to miał w chwili śmierci ich ślubny ojciec, względnie matka, o ile ta po śmierci męża nabyła własne prawo do opieki;

d) dzieci do lat 16, ślubne, które w małżeństwie rozdzielonem pozostają przy matce, oraz dzieci nieślubne — tej gminie, w której służy rzeczone prawo matce.

Utrata prawa do trwałej opieki.

Art. 9. Prawo do opieki, nabyte w myśl art. 8 niniejszej ustawy ustaje:

a) przez nabycie tego prawa w innej gminie;

b) przez jednoroczną trwałą nieobecność w gminie.

Wyjątek stanowią wypadki nieobecności wskutek służby wojskowej, przebywania w zakładach leczniczych lub opiekuńczych, w zakładach przymusowego zamknięcia, oraz emegracji poza granicę kraju.

Art. 10. Każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej ma prawo do tymczasowej opieki ze strony gminy, w której okręgu przebywa w chwili, kiedy wynikła potrzeba opieki, bez względu na czas trwania pobytu. Gmina, która nie jest równocześnie zobowiązana do sprawowania opieki trwałej w myśl art. 8 niniejszej ustawy, może domagać się zwrotu wydatków od gminy, do trwałej opieki zobowiązanej względnie odesłać tam potrzebującego pomocy, na koszt gminy, do trwałej opieki zobowiązanej.

Art. 11. Odesłanie potrzebującego opieki do gminy, w której posiada on prawo do opieki trwałej, jest niedopuszczalne:

a) jeżeli odesłanie połączone jest ze szkodą dla zdrowia lub życia;

b) jeżeli gmina, do trwałej opieki zobowiązana, oświadczy gotowość zwrotu wszelkich kosztów, połączonych z wykonaniem opieki.

Art. 12. Odesłanie nie może nastąpić w żadnym wypadku wcześniej, zanim gmina, do której potrzebujący opieki ma być odesłany, obowiązek swój opieki nad nim uzna i gotowość przyjęcia go oświadczy. Do tej chwili zaś, na wypadek sporu między dwiema gmnami, aż do czasu rozstrzygnięcia tego sporu udzielić powinna potrzebującemu opieki ta gmina, w której potrzebujący znajdował się w chwili powstania potrzeby opieki. Gmina ma w tym wypadku prawo do żądania zwrotu połączonych z wykonaniem tej opieki kosztów od właściwej gminy opiekuńczej potrzebującego.

Art. 13. Opiekę nad obywatelami, którzy w żadnej gminie Rzeczypospolitej nie mają prawa do trwałej opieki, wykonywa gmina pobytu. Koszty tej opieki ponosi Państwo.

Art. 14. Gmina zobowiązana do opieki w myśl niniejszej ustawy, nie może potrzebującemu odmówić opieki z tego powodu, że pewne osoby fizyczne lub prawne zobowiązane są do zaspokojenia jego niezbędnych potrzeb życiowych (art. 4).

W takich wypadkach gmina udzieli opieki, zwrotu zaś wydatków, ze sprawowania tej opieki wynikłych, domagać się może od wyżej wskazanych osób, fizycznych lub prawnych w granicach ich zobowiązania.

Prawa obywateli polskich za granicą i obcokrajowców w Polsce.

Art. 15. Prawo do opieki obywateli polskich zagranicą oraz cudzoziemców do opieki społecznej w granicach Rzeczypospolitej Polskiej określą umowy międzynarodowe, w braku zaś tychże stosowane będą zasady wzajemności.

Materjalne środki na cele opiekuńcze.

Art. 16. Koszty opieki społecznej, wykonywanej przez związki komunalne, pokrywane być winny:

a) z sum budżetowych związków komunalnych;

b) z funduszów lub dochodów z majątków, przeznaczonych na ten cel w myśl postanowień osób fizycznych lub prawnych;

c) z sum, przeznaczonych specjalnemi przepisami prawnemi (kar, grzywień itp.);

d) z sum dodatkowych, udzielonych przez Państwo na zasadzie art. 17.

Władza nadzorcza i egzekutywa.

Art. 17. W razie uchylenia się związków komunalnych od wstawienia do budżetu lub uchwalenia poza nim wydatków, do których pokrycia są w myśl niniejszej ustawy zobowiązane, wprowadzi władza nadzorcza, na wniosek właściwego organu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, odpowiednie kwoty do budżetów odnośnych związków komunalnych.

W wypadkach wyjątkowych, gdy związki komunalne nie są w finansowej możności wypełnienia obowiązków, z ustawy niniejszej wynikających, winien Rząd na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Mnistra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu udzielić odpowiedniej subwencji z funduszów państwowych na pokrycie tych potrzeb.

Art. 18. Jeżeli związek komunalny, mimo wezwania władzy nadzorczej, w dziedzinie opieki społecznej nie wykonywa swoich obowiązków w granicach budżetu, lub wykonywa je nie należycie, służy Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Mnistrem Spraw Wewnętrznych prawo przeprowadzenia na koszt odnośnego ciała samorządowego niezbędnych zarządzeń.

Połączenie ciał samorządowych.

Art. 19. Dla ulżenia swym obowiązkom opiekuńczym, tudzież dla skuteczniejszego sprawowa-

nia opieki społecznej, mogą dobrowolnie łączyć się we wspólną jednostkę administracyjno-opiekuńczą gminy tego samego związku komunalnego powiatowego, gminy różnych związków komunalnych powiatowych, oraz różne związki komunalne powiatowe.

Połączenie takie wymaga zgody w pierwszym wypadku sejmiku powiatowego w drugim i trzecim — zgody wojewody, we wszystkich ypadkach zaś — zatwierdzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 20. Przymusowe połączenie związków komunalnych w celach opiekuńczych wymaga uchwały Sejmu.

Roztrzyganie sporów.

Art. 21. Skargi przeciw organom związków komunalnych rozstrzygane będą przez właściwe organy nadzorcze, w tych zaś wypadkach, w których właściwym organem nadzorczym będą władze państwowe trzeciej instancji — przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Skargi wnosi się w terminie czternastodniowym, licząc od dnia następnego po doręczeniu do tej władzy, które wydają zaskarżone zarządzenie, względnie orzeczenie.

Roszczenia związków komunalnych do Skarbu Państwa będą podawane w sposób, jaki określą przepisy wykonawcze, a rozstrzygane przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej łącznie z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu.

Roszczenia i skargi przeciw związkom komunalnym lub Państwo o zwrot wydatków, poniesionych na podstawie niniejszej ustawy, przedawniają się po roku od upływu tego roku, w którym owe roszczenia powstały.

Zwierzchne władze. Rada Opieki Społecznej.

Art. 22. Zwierzchną władzą w sprawach opieki społecznej jest Ministerster Pracy i Opieki Społecznej z zastrzeżeniem kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego w myśl obowiązujących ustaw. Do kompetencji Ministra Pracy i Opieki Społecznej w dziedzinie powyższej, prócz spraw, wymienionych w art. 2 niniejszej ustawy, należy:

a) popieranie stowarzyszeń i związków o charakterze wzajemnej pomocy;
b) nadzór i kontrola nad działalnością instytucji opieki społecznej;
c) rejestracja towarzystw, zakładów, instytucyj opieki społecznej, tudzież legalizacja ich statutów, fundacyj i zapisów.

Przy Ministrze Pracy i Opieki Społecznej istnieje, jako jego organ doradczy i opinjodawczy, Rada Opieki Społecznej, złożona z reprezentacji ciał samorządowych, nstytucji opieki społecznej i zainteresowanych ministerstw.

Art. 23. Organizacje i sposób wykonywania opieki społecznej w poszczególnych działach, wymienionych w art. 2, najniższa miara niezbędnych potrzeb (art. 3) szczegółowe rozgraniczenie obowiązków opiekuńczych (art. 5 i 6), skład i kompetencje Rady Opieki Społecznej (art. 22), organizacje komunalnych organów opieki społecznej, oraz sposób kontroli i nadzoru nad instytucjami opiekuńczemi, komunalnemi i prywatnemi — unormują ustawy szczegółowe i zastósowane do nich rozporządzenia wykonawcze.

Art. 24. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej i Ministrowi Zdrowia Publicznego każdemu w zakresie jego kompetencji, zaś w odniesieniu do art. 5, 17, 18, 19 i 21 — Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 25. Ustawa niniejsza obowiązuje po upływie sześciu miesięcy od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 26. Z wejściem w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie postanowienia prawne, sprzeczne z zasadami, przyjętemi w niniejszej ustawie.

Prezydent Rzeczypospolitej:
S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów:
Witos.
Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:
L. Darowski.
Kierownik Ministerstwa Zdrowia Publicznego:
Bujalski.
Minister Spraw Wewnętrznych:
Kiernik.

Ogłasza się.
Tczew, dnia 4 października 1923 r.
Wp. 9507/23. **Dytkiewicz**, starosta.

---

426)

Obwieszczenie

Ministra Roln. i Dóbr Państwowych

z dnia 24 września 1923 r.

w przedmiocie zatwierdzenia wysokości opłat dodatkowych na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej na rok etatowy 1923.

Na podstawie § 19 ustawy o izbach rolniczych z dnia 30 czerwca 1894 r. (Zbiór ustaw pruskich str. 126) zatwierdzam uchwałę pełnego zebrania Pomorskiej Izby Rolniczej z dnia 22 września 1923 r., ustanawiającą na rok etatowy 1923 prócz opłat, przewidzianych w obwieszczeniu Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 18 stycznia 1923 r. („Monitor Polski" nr. 27 poz. 22), opłaty **dodatkowe** na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej w

wysokości 40.000 proc od czystego dochodu katastralnego.

Minister Roln. i Dóbr Państwowych:
(—) J. Gościcki.

(„Monitor Polski“ nr. 220 z dnia 28 września 1923 r., Dział Urzędowy, pozycja 287).

Powyższe podaje się do wiadomości.

Pomorska Izba Rolnicza.
Prezydent
(—) Dr. Esden-Tempski,

Ogłasza się.

Pan Burmistrz w Tczewie, pp. Sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich ściągną zaraz a najpóźnie do 20. 10 23 r. dodatkowo opłaty na rzecz P. I. R. i wpłacą je wprost do „Kasy Skarbowej“ w Tczewie na konto P. I. R. wedle przesłanych im list poborowych „A“ i po zapłaceniu zwrócą listy Wydziałowi Powiatowemu, Starostwo pokój 11-ty.

Panowie Wójci dopilnują bezwarunkowo punktualnego wpłacenia opłat w oznaczonym terminie a w przeciwnym razie ściągną je przymusowo na koszt niedbałych.

Tczew, dnia 4 października 1923 r.
Wp.V. 9434/23. **Starosta.**

---

427)
Wojewoda Pomorski
Wydz. Przem. i Handlu
L. dz. XI. c 3322/23.

Toruń, dnia 24 sierpnia 1923 r.

Komunikat.

w sprawie podręcznika o przeprowadzeniu rewizji policyjnych narzędzi mierniczych, będących w obrębie publicznym.

W opracowaniu i nakładem Dyrektora Okręgowego Urzędu Miar w Poznaniu, p. Leona Prawdzic-Szczawińskiego, wyszedł z druku podręcznik, zawierający ścisłe i szczegółowe wskazówki, jak należy przeprowadzić rewizje policyjne narzędzi mierniczych, będących w obrocie publicznym na obszarze Województw: Poznańskiego, Pomorskiego i Górnośląskiej części Wojew. Śląskiego.

Ze względu na cenne wskazówki, jakie zawiera wspomniany podręcznik dla organów policyjnych, powołanych do przeprowadzenia takich rewizji i celem uniknięcia błędów dotychczas przez te organa popełnianych skutkiem częstokroć nieznajomości obowiązujących przepisów — jest bardzo pożądanem, aby odnośne władze policyjne zaopatrzyły się bezzwłocznie w powyższy podręcznik.

Nadmieniam, że podręcznik ten ma zastąpić specjalne wykłady dla organów policji, jakie w roku zeszłym Dyrektor Okr. U. M. wygłaszał. Zwracam uwagę, że wkrótce zarządzona będzie ogólna rewizja wszelkich narzędzi mierniczych, jest więc wskazane, ażeby przedtem odnośne władze wykonawcze dokładnie się ze swojemi obowiązkami i metodami przeprowadzenia rewizji zapoznały.

Cena 1 egz. tego podręcznika wynosi 30 000,— (trzydzieści tysięcy) marek. Nabyć go można wprost u Dyrektora Okręgowego Urzędu Miar w Poznaniu, przesyłając należność do P. K. O. na konto nr. 205 658.

Za Wojewodę:
(—) Celichowski.

Pp. Burmistrz tczewski i Wójtowie zaopatrzą się w ten podręcznik.

Tczew, 1 października 1923 r.
St. 7217/23. **Starosta.**

---

428)

Obwieszczenie

Zatwierdziłem p. Jana Szwabę z Turzy sługą gminnym i stróżem nocnym gminy Turzy.

Tczew, dnia 4 października 1923 r.
Wp. I. 9437/23. **Starosta**

---

429)

Obwieszczenie.

Zatwierdziłem p. Ignacego Babińskiego z Gorzędzieja pierwszym ławnikiem gminy Gorzędzieja.

Tczew, dnia 4 października 1923 r.
Wp. I. 9419/23. **Starosta.**

---

230)

Obwieszczenie

dot. doręczenia kart wojskowych rezerwistom.

Obywatele miasta Tczewa, którzy stawali do zebrań kontrolnych w Tczewie, a książeczki wojskowej nie otrzymali, mogą je odebrać w biurze oficera ewidencyjnego w Starostwie, pokój 1 w czasie od godz. 10—12 każdego dnia.

Tczew, dnia 3 października 1923 r.
St. 7603/23. **Starosta.**

ściuszki dla narodu polskiego. Format kartonu 74 razy 55, format obrazu 43 razy 40.

Cena wraz z portem i opakowaniem 25,000 mkp. za jeden egzemplarz.

Na lepszym kartonie 32 000 mkp.

Polecając te obrazy jako bardzo odpowiednią dekorację biur i sal szkolnych, prosimy o szybkie zamówienia ze względu na stale wzrastające ceny wydawnictw.

Przesyłki dokonujemy za uprzedniem nadesłaniem pieniędzy, lub za pobraniem pocztowem.

Z poważaniem

Dyrekcja Biur Zarządu Głównego Towarzystwa Szkoły Ludowej — Kraków, ul. św. Anny 5.

Pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Stanisława Wojciechowskiego i prezydjum honorowego w którego skład wchodzą: J. Em. Ks. Kardynał Prymas Dalbor, J. Em. Ks. Kardynał Kakowski, Marszałek Sejmu Rataj, Marszałek Senatu Trąmpczyński, Minister Oświecenia Publicznego dr. Głąbiński, Minister Spraw Wewnętrznych dr. Kiernik, Minister Skarbu inż. Kucharski, Minister Pracy i Op. Społ. Smólski, Minister Zdrowia Publ. dr. Bujalski i Mec. Osuchowski odbędzie się w dniach od 14 do 22 października 1923 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej

„Tydzień Akademika"

na cele pomocy polskiej młodzieży akademickiej.

Rodacy; Odrodzona Rzeczpospolita Polska szybko wzniosła planowy i mocny gmach oświecenia publicznego. W gmachu tym nie może być zlekceważoną sprawa szczytowego wiązania, jakiem są wyższe uczelnie, wychowujące tych, którzy z kolei będą wychowywać następne pokolenia, będą urządzać państwo, a więc tworzyć przyszłość Rzeczypospolitej.

Każdy, komu sprawa tej przyszłości nie jest obojętną, musi zrozumieć i pamiętać, iż niedość jest stworzyć wyższe uczelnie, trzeba jeszcze dać możność młodzieży, by z tych uczelni mogła w pełni korzystać, trzeba nieść jej pomoc i zmniejszyć troskę o byt materjalny.

Prawo do wiedzy nie może być przywilejem nielicznej garstki.

Jest ono prawem każdego członka społeczeństwa, a ta podstawowa zasada współczesnych społeczeństw jest również naturalnym przejawem zdrowego instynktu samozachowawczego.

Dobry rząd, sprawiedliwe prawo, mądry nauczyciel, rozwój naszego rodzimego przemysłu i handlu, podniesienie rolnictwa, rozwój naszej narodowej kultury, rola nasza w zbiorowem życiu państw i narodów — wszystko to będzie owocem tych rezultatów, jakie osięgnąć potrafimy w dziedzinie zabezpieczenia naszej młodzieży akademickiej możności studjów, studjów celowych, niezamąconych tak powszechnem dziś widmem nędzy materjalnej.

Jesteśmy pewni, że wszyscy obywatele Pomorza, tej prastarej ziemi polskiej, którym troska o dobro i przyszłość Ojczyzny leży na sercu, nie odmówią nam w tym „TYGODNIU AKADEMIKA" swego moralnego i materjalnego poparcia i w miarę możności złożą nie ofiarę, lecz spełnią swój obowiązek i dług wobec Ojczyzny, przyszłych pokoleń i ich rozwoju duchowego i fizycznego.

Zwracamy się z gorącym apelem do PP. Prezydentów miast, Starostów, Burmistrzów, Księży Proboszczów, by bezzwłocznie przystąpili do zorganizowania lokalnych komitetów „Tygodnia Akademika". Całe zaś społeczeństwo polskie Pomorza, wszystkich pracowników na niwie narodowej i społecznej, przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, organizacyj zawodowych i instytucyj społecznych wzywamy do energicznej współpracy w komitetach lokalnych.

Zwracamy się ze specjalnym apelem do ziemian, przemysłowców i kupców polskich, którzy dali tyle dowodów poczucia obowiązku narodowego i ofiarności społecznej by za pomocą swych organizacji zawodowych przeprowadzili samodzielnie akcję na rzecz „Tygodnia Akademika", niosąc pomoc materjalną tym, którzy w pracy twórczej mają być ich następcami.

Niech w żadnej instytucji finansowej, w żadnym zakładzie przemysłowym i handlowym polskim na Pomorzu nie zbraknie listy składkowej „Tydzień Akademika"!

Niech na tych listach składkowych nie braknie nazwiska żadnego uświadomionego obywatela.

Niech każdy, kto myśli i czuje po polsku spieszy w tym okresie choćby z najmniejszym datkiem na cele pomocy polskiej młodzieży akademickiej.

Składki przyjmują wszystkie redakcje pism polskich na Pomorzu.

W Toruniu, dnia 2 października 1923.

KOMITET WOJEWÓDZKI POMORSKI
Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej

Wydział wykonawczy:

Przewodniczący: (—) Dr. Józef Wybicki, Starosta Krajowy i Prezes Tow. „Pomoc Naukowa". Zastępcy przewodniczącego: (—) Dr. Antoni Riemer, Kurator Okręgu Szkol. Pomor.; (—) Walerjan Zapała naczel. Wydz. Pracy i Op. Sp. Pom. Urz. Wojew.; sekretarz: (—) Aleksy Nowakowski, wizytator Okr. Szkol. Pom.; skarbnik: (—) Jan Karnowski, sędzia powiatowy..

Członkowie: (—) Jan Brejski, Wojewoda Pomorski; (—) Ks. dziekan Stan. Pełka; (—) Dyr. Kołudzki, prezes Centr. Zw. Pracodawców; (—) Dr.

Wiszniewski, sędzia przy Sądzie Apel. (—) Prof. Pieniążek.; (—) Cieśliński, syndyk Izby Handl.-Przem.; (—) Gaszyński, delegat Korporacji Kup. Pol. (—) Tadeusz Janowski, asesor Magistratu.; (—) Kapitan Kaczmarczyk; (—) Stanisław Manthey, delegat Izby Rolniczej.

Zastępcy: (—) Borowski, Redaktor „Słowa Pomorskiego"; (—) Kaczor, dyrektor gimnazjum; (—) Słokowski, dyr. Zw. Prod. Rol.; (—) Zagierski, redaktor „Głosu Robotnika". (—) Prof. Józef Zawirowski.

Komisja Rewizyjna: (—) Józef Ratajski, naczel. Urz. Skarbowego — przewodniczący; (—) Bulmering, podprokurator przy Sądzie Apelacyj.; (—) Dr. Brejski lekarz.

Zastępcy: (—) Bilewicz—Stankiewicz, naczel. Wydziału Star Kraj.; (—) Herdegen, sędzia przy Sądzie Apel.

We wszystkich sprawach Komitetu Wojew. Pomor. pomocy polskiej młodzieży akademickiej należy zwracać się do p. o. sekretarza p. Redaktora Stefana Borowskiego (Toruń, „Słowo Pomorskie"), zaś w sprawach organizacyjnych „Tygodnia Akademika" do zast. przew. Wydz. Wyk. p. Walerjana Zapały (Pomorski Urząd Wojewódzki).

Urząd Ziemski sprzeda osady z rozparcelowanego majątku **Starężyn,** pow. Tczew.

Osada No. I. w obsarze 22,70,00 ha. z budynkami.

Osada No. IV. w obszarze 23,09,00 ha. bez budynków.

Osada No. VIII. w obszarze 23,48,00 z budynkami

z osad No. I. i VIII. zakwalifikowani kandydaci zrezygnowali.

Podania skierować należy do Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Starogardzie.

Komisarz ziemski.

Nakładem Drukarni „Dziennika Tczewskiego w Tczewie.
Odpowiedzialny redaktor Stanisław Grzonka, Sekr. Wp. w Tczewie.

[284]